

Seborroiline keratoos on pindmine healoomuline epidermise kasvaja, mis makroskoopiliselt avaldub paapuli või laiguna iseloomuliku "naha pinnale kleebitud" välimusega. See on kõige sagedasem epiteelist lähtuv nahakasvaja.

Mikroskoopiliselt näeb preparaadis **eksofüütset taldrikukujulist lamedat kasvajat, mis koosneb basalooidsetest keratinotüütidest**. „Basaloidne“ tähendab siinkohal väikesi kuubilisi rakke, mis meenutavad epidermise basaal- ja parabasaalkihi rakke. Epidermise pinnal on näha intensiivselt punaseks värvunud paksenenud sarvaine kihti, seega on tegemist **hüperkeratoosiga**. Sarvestunud rakke suuremal suurendusel uurides võib näha, et neil on säilinud tuumad. Seda nähtust nimetatakse **parakeratoos** ja seda esineb paljude haiguste puhul. Epidermises on rohkem rakukihte ja selletõttu on see normaalsest paksem, mis tähendab **hüperplaasiat**. Hüperplastilise epidermise jätked moodustavad omavahel **anastomoose**, mille vahele jäävad derma saarekesed. Lisaks tekkivad hüperplastilises epidermises umbsed **sarvainega täidetud tsüstid (sarvtsüstid)**. Selline epidermise ja derma omavahelise proportsiooni häire on **koelise atüpismi** tunnus. Siiski võib mistahes piirkonnas kasvajat uurides tõdeda, et epidermis on säilitanud organiseeritud kihilise ehituse: dermale kõige lähemal paikneb basaalrakkude kiht. Suuremal suurendusel on näha, et **basaalrakkudes leidub kohati pruuni värvust melaniini**. Sarvtsüstid on tekkinud sinna, kus peaks asetsema küps pinnakiht, kuid kuna surnud rakkudel puudub võimalus irduda naha pinnale, koguneb sarvaine tsüstidena. Ainus silmatorkav erinevus võrreldes normaalse epidermisega on suurte vahe- ja pinnakihi rakkude puudumine nagu neid iseloomulikult leidub granuloos- või läikekihis. Selle asemel on **väikeste kuubiliste ehk basalooidsete keratinotüütide vohang**. **Rakud on ühesuguse kuju ja suurusega ning ilma atüpismita, mis viitab healoomulisele kasvajale.**

Kasvaja on ekspansiivne ja tervest koest selgelt piirdunud. Dermas on näha kollageenkiud, veresooneid ja **mõõdukas põletikuline infiltraat**, mis on eriti väljendunud kasvaja basaalsel piiril. Kohati võib näha **histiotsüüte**, mille tsütoplasmas leidub **pruuni värvust melaniini sõmeraid**. Need on tekkinud surnud pigmentrakkude fagotsütoosi tulemusel.

On kasutusel ka teisi nimetusi nagu vanadustüügas, vanaduskeratoos, melanoakantoos, seborroiline tüügas, kuid neist enim kasutusel diagnoosina on seborroiline keratoos. Seborrooilisel keratoosil esineb mitmeid histoloogilisi alatüpe.